

Phản Chiến Hay Không Phản Chiến?

© KC Nguyễn

Nguồn: © Việt Báo (21/06/2024)

Refugees. © Tranh Ann Phong.

Tôi không thích xem phim chiến tranh thời hậu hiện đại. Đặc biệt là các phim về cuộc chiến Việt Nam. Những phim này làm tôi bất mãn và buồn. Tôi tin giới làm phim và truyền thông đã thiên vị và vẫn còn mù mờ trong việc mô tả cuộc chiến. Nó vẫn là cuộc chiến của người Mỹ trong đó người lính miền Nam chỉ là một vai phụ, một chấm mờ...

Tôi biết miền Bắc tất nhiên phải thắng cuộc chiến quân sự này. Giới lãnh đạo của họ kiên trì. Quân đội của họ có kỷ luật hơn, có niềm tin vững vàng dù niềm tin đó dựa trên tuyên truyền dối trá và ảo tưởng. Sự ủng hộ của các đồng minh của họ tương đối nhất quán. (Môi hở răng lạnh hay quan hệ nhọt nhọt là một chọn lựa khô khan từ trung ương, không bị dao động bởi sự ủng hộ hay chống đối đầy cảm xúc của 'ngu dân'.) Họ được sự trợ giúp 'không công' của nhiều thành phần. Màn ảnh truyền hình và trang nhất của các nhật báo Mỹ đưa ra những hình ảnh bi quan, ghê sợ của chiến tranh. Các sinh viên dẫn đầu phong trào phản chiến. Những hoạt động này góp phần rất lớn vào cuộc rút lui thiếu chuẩn bị của quân đội Mỹ, sự cắt giảm viện trợ, và cuối cùng sự sụp đổ, cái chết đứng của miền Nam.

Chết đứng như Từ Hải. Chết nhanh đến nỗi miền Bắc và những nhà bình luận cũng không ngờ. Đọc ngang nào biết trên đầu có ai, Từ Hải đương nhiên biết cái chết là một trong những kết thúc có thể xảy đến với mình. Dù là quân, dù là tướng, cổ lai chinh chiến kỷ nhân hồi. Quân phản loạn và triều đình? Tỷ số thắng thua dễ đoán. Nhưng chết vì quyết định sai lầm của chính mình? Đau quá! Đứng tim! Miền Nam cũng vậy. Với viện trợ Mỹ cắt giảm, đạn đếm từng viên, làm sao chống lại quân đội miền Bắc với Nga và Trung Cộng vẫn đứng phía sau? Nhưng các quyết định sai lầm của giới lãnh đạo, từ việc phòng thủ Kontum và Pleiku thay vì Ban Mê Thuộc, đến quyết định bỏ Tây Nguyên không có kế hoạch, đã làm cho sự sụp đổ đó quá bất ngờ, chua xót.

Sự chua xót này theo tôi cho đến nay. Chỉ biết ăn học trong những năm tháng chiến tranh, tôi muốn tìm hiểu về cuộc chiến Việt Nam khi ván đã đóng thuyền. Tìm hiểu để biết điều gì đã thực sự xảy ra. Tìm hiểu để biết nguyên do sự đổi đời của hàng triệu dân chúng miền Nam. Và sâu thẳm hơn, tìm hiểu để xoa dịu sự chua xót chưa tan và xác định vai trò nhỏ bé của chính mình trong cuộc chiến.

Cuộc chiến đó là gì? Một cuộc nội chiến như Trịnh Công Sơn đã tin và vì niềm tin này được theo ông vào trại cải tạo dù ông nhạc sĩ đã lên đài phát thanh Saigon chào mừng giải phóng. Hay đó là cuộc chiến tranh chủ nghĩa giữa thể chế dân chủ và cộng sản? Hay, càng chua xót thêm, nó chỉ là một phần của cuộc chiến tranh giữa Mỹ và Nga?

Cũng trong quá trình tìm hiểu và chữa lành này, tôi nghĩ ngợi nhiều về những gì đang xảy ra ở Palestine, về phong trào chống đối Israel, đặc biệt của các sinh viên Mỹ. Hamas tàn ác, đốt cháy trẻ em, cắt xẻ thân thể phụ nữ, nhưng sự trả đũa của Israel còn tàn nhẫn hơn nhiều. Ném bom phá huỷ cả một thành phố. Cắt đứt mọi tiếp tế, làm què quặt ý chí của

dân Palestine bằng cái khát cái đói. Mắt không đèn mắt, răng không đèn răng, nhưng là một sự đổi chác hung tàn. Hàng trăm sinh mạng Palestine đổi lấy một sinh mạng Israel.

Tôi ủng hộ phong trào phản chiến của các sinh viên. Tôi tức tối khi tỷ phú Bill Ackman đòi phổ biến tên họ để họ không tìm được việc làm khi ra trường. Gốc Israel, ông này trung thành với Israel thì cũng dễ hiểu. Nhưng có thể nào không nhìn thấy cuộc chiến không cân xứng này cần được kết thúc? Nước mạnh không thể đàn áp nước yếu. Mỹ và các quốc gia khác không thể giúp kẻ gây tội ác chiến tranh tiếp tục cuộc tàn sát của mình.

Phản chiến? Hai từ quen thuộc này khiến tôi dừng lại và giật mình. Ủng hộ sinh viên? Điều gì đã xảy ra? Tôi nhận thức được những đấu tranh cho hòa bình, cho nhân đạo bao giờ cũng đúng? Hay qua thời gian sự hờn trách của tôi đã phai pha? Hay tệ hơn nữa, những niềm tin cũ của tôi đầy những lỗ hổng và mâu thuẫn?

Không đâu. Mỗi giận hờn trong tôi vẫn chưa tan. Niềm tin của tôi vẫn chưa thay đổi. Tôi vẫn muốn những sinh viên phản đối cuộc chiến Việt Nam nhìn lại vai trò của mình trong cái chết của mấy trăm ngàn thuyền dân trên biển. Như tôi đang mở to mắt và nhìn thấy vai trò của chính mình trước cái chết của hàng chục ngàn thường dân vô tội phía bên kia.

Tôi có thể biện minh là không hề biết bao nhiêu nhà cửa đổ nát, bao nhiêu phụ nữ trẻ em chết vì bom đạn Mỹ dội trên Hà Nội, Hải Phòng. Nhưng sự thực là dù biết lúc đó, tôi cũng chẳng quan tâm, chẳng chống đối làm gì. Miền Bắc chọn chế độ cộng sản. Chúng tôi muốn có tự do. Miền Bắc sẽ bình yên nếu không vượt Trường Sơn, không gọi đặc công vào Nam, không gài bom trong rạp hát, không bắn đạn pháo vào dân nghèo. Như Đông Đức không vượt tường Bá Linh. Như Bắc Hàn không vượt khu phi quân sự.

Suy nghĩ của tôi ngày đó có lẽ không khác suy nghĩ của dân Israel bây giờ. Chúng ta luôn có một hệ thống ưu tiên và đặt lên bàn cân những quả cân già hay non tùy lúc. Dân Israel đang bịt mắt mình và liệng lên bàn cân những khối đá khổng lồ. Sinh viên phản đối cuộc chiến Việt nam chắc chắn, không nhiều thì ít, đã có ưu tư về tương lai cá nhân bên cạnh sự khao khát hoà bình và nhân đạo.

Những người trẻ tuổi thích chống đối, thay đổi. Nhờ sự chống đối của họ mà xã hội đi tới trước. Tôi ủng hộ phong trào chống chiến tranh Palestine của các sinh viên Mỹ. Nhưng tôi đã biết những trang sử đôi khi cần lật chậm và hy vọng những người trẻ tuổi này đã học được một điều gì đó từ cuộc chiến Việt Nam. Tôi hy vọng mình đứng về phía những người lãnh chịu quả cân non. Vì hôm nay, tôi không còn có thể dùng tuổi trẻ để biện minh cho những vô tình và nghĩ suy nông cạn.

© KC Nguyễn

Các bài viết cùng tác giả hay cùng chủ đề (NnQ sưu tầm).

❖ [Khi nước mắt ngưng chảy xuôi](#)

❖ [Đàn ông: Tuổi thơ và nam tính.](#)